

Közlemény

a szálláshely-szolgáltatást nyújtó magánszemélyekre mint adatkezelőkre vonatkozó kötelezettségekről

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (a továbbiakban: Hatóság) az utóbbi időben számos konzultációs beadvány érkezett szálláshely-szolgáltatást nyújtó magánszemélyektől azzal kapcsolatban, hogy rájuk is vonatkozik-e az általános adatvédelmi rendelet (a továbbiakban: GDPR)¹, és ha igen, akkor milyen kötelezettségeik vannak. A beadványozók szinte mindegyike megemlítette, hogy egy ügyvédi iroda kereste fel őket azzal, hogy ha nem rendelkeznek a szálláshely-szolgáltatáshoz kapcsolódó adatkezeléssel összefüggő dokumentumokkal, a Hatóság meg fogja őket bírságotlani, de hogy ezt elkerüljék, az ügyvédi iroda – többtízezer forintért – elkészíti ezeket a szabályzatokat, hatásvizsgálatot és más dokumentumokat.

A Hatóság jelen közleménnyel az alábbiakra hívja fel a szálláshely-szolgáltatást nyújtó magánszemélyek figyelmét.

1. A GDPR 4. cikk 1. pontja határozza meg a személyes adat², 2. pontja az adatkezelés³, 7. pontja az adatkezelő⁴ fogalmát.

A GDPR személyi hatálya tekintetében annak semmi jelentősége nincs, hogy valaki magánszemélyként, kis- vagy középvállalkozásként, vagy egyéb vállalkozási formában folytat-e adatkezelői (vagy adatfeldolgozói) tevékenységet. Ha a kis- vagy középvállalkozás, egyéni vállalkozó adatkezelési (adatfeldolgozói) tevékenysége a GDPR hatálya alá tartozik, akkor rá is alkalmazni kell a GDPR-t és az általa folytatott adatkezelésnek is meg kell felelnie a GDPR szabályainak.

A GDPR előírásait az ún. magáncélú / háztartási célú adatkezelésekre⁵ ugyan nem kell alkalmazni, azonban **mivel a szálláshely-szolgáltatás nyújtója – függetlenül attól, hogy ezt adott esetben**

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről.

² GDPR 4. cikk 1. pont: „személyes adat: azonosított vagy azonosítható természetes személyre („érintett”) vonatkozó bármely információ; azonosítható az a természetes személy, aki közvetlen vagy közvetett módon, különösen valamely azonosító, például név, szám, helymeghatározó adat, online azonosító vagy a természetes személy testi, fiziológiai, genetikai, szellemi, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára vonatkozó egy vagy több tényező alapján azonosítható”

³ GDPR 4. cikk 2. pont: „adatkezelés: a személyes adatokon vagy adatállományokon automatizált vagy nem automatizált módon végzett bármely művelet vagy műveletek összessége, így a gyűjtés, rögzítés, rendszerezés, tagolás, tárolás, átalakítás vagy megváltoztatás, lekérdezés, betekintés, felhasználás, közlés továbbítás, terjesztés vagy egyéb módon történő hozzáférhetővé tétel útján, összehangolás vagy összekapcsolás, korlátozás, törlés, illetve megsemmisítés”

⁴ GDPR 4. cikk 7. pont: „adatkezelő: az a természetes vagy jogi személy, közhatalmi szerv, ügynökség vagy bármely egyéb szerv, amely a személyes adatok kezelésének céljait és eszközeit önállóan vagy másokkal együtt meghatározza”

⁵ GDPR 2. cikk (2) bekezdésének c) pontja, tekintettel a GDPR (18) preambulumbekzdésére:

- „E rendelet nem alkalmazandó a személyes adatok kezelésére, ha azt természetes személyek kizárólag személyes vagy otthoni tevékenységük keretében végzik” [GDPR 2. cikk (2) bekezdés c) pont]

magánszemélyként teszi – nem magáncélú, hanem üzleti célú adatkezelést folytat, az e tevékenysége során megvalósuló adatkezelésre alkalmazandó a GDPR. Következésképpen a szálláshely-szolgáltatás nyújtásához kapcsolódó egyes adatkezeléseket csak abban az esetben lehet jogszerűnek tekinteni, ha az adatkezelés megfelel a GDPR rendelkezéseinek – különösen a GDPR 5. cikke szerinti alapelveknek és emellett megfelelő, a GDPR 6. cikk (1) bekezdése szerinti jogalapja⁶ van.

A célhoz kötöttség elve értelmében személyes adatot kezelni csak pontosan meghatározott és jogszerű célból lehet, az adattakarékosság elvéből fakadóan pedig csak olyan személyes adat kezelhető, amely feltétlenül szükséges és alkalmas az adott cél eléréséhez. Ezen alapelv figyelembevételére szavatolja, hogy az adatkezelés céljára tekintettel csupán a legszűkebb, indokolt adatkör kezelésére kerül sor, továbbá kizárja a készletezésre történő adatkezelést is, vagyis azt, hogy olyan adatok felvételére kerüljön sor, amelyeket egy később meghatározott célra gyűjtenek. A korlátozott tárolhatóság elve értelmében **a kezelt személyes adatok megőrzésének időtartama nem lehet korlátlan**, a feltétlenül szükséges időtartamra kell szűkíteni azok megőrzését, a bizalmasság és integritás alapelveinek értelmében pedig **a személyes adatok tárolása kapcsán biztosítani kell, hogy az adatokhoz jogosulatlan személy ne férhessen hozzá.**

Az elszámoltathatóság elvéből fakadóan az adatkezelő felelős az adatvédelmi alapelveknek való megfelelésért, továbbá köteles úgy dokumentálni és nyilvántartani az adatkezelést, hogy annak jogszerűsége utólag bizonyítható legyen.

2. A szálláshely-szolgáltatókat a szálláshely-szolgáltatást igénybe vevők bejelentkezésével kapcsolatos adatszolgáltatás teljesítésére a turisztikai térségek fejlesztésének állami feladatairól szóló 2016. évi CLVI. törvény (a továbbiakban: Turtv.)⁷, valamint a Turtv. végrehajtásáról szóló 235/2019. (X. 15.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) kötelezi.

A Turtv. 9/H. § (1) bekezdés b) pontja szerint a szálláshely-szolgáltató – az érintett és mások jogainak, biztonságának és tulajdonának védelme érdekében, továbbá harmadik országbeli állampolgárok és a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek tartózkodására vonatkozó rendelkezések betartásának ellenőrzése céljából – a bejelentkezéskor a szálláshelykezelő szoftver útján a Kormány rendeletében kijelölt tárhelyszolgáltató által biztosított tárhelyen – azaz a VIZA rendszerbe – rögzíti – többek között – a szálláshely-szolgáltatást igénybe vevő személyazonosításra alkalmas okmányának, illetve útiokmányának azonosító adatait.

- „Ez a rendelet nem alkalmazandó a személyes adatoknak a természetes személy által kizárólag személyes vagy otthoni tevékenység keretében végzett kezelésére, amely így semmilyen szakmai vagy üzleti tevékenységgel nem hozható összefüggésbe.” [GDPR (18) preambulumbekendése]

⁶ GDPR 6. cikk (1) bekezdés: „A személyes adatok kezelése kizárólag akkor és annyiban jogszerű, amennyiben legalább az alábbiak egyike teljesül:

- a) az érintett hozzájárulását adta személyes adatainak egy vagy több konkrét célból történő kezeléséhez;
- b) az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, amelyben az érintett az egyik fél, vagy az a szerződés megkötését megelőzően az érintett kérésére történő lépések megtételéhez szükséges;
- c) az adatkezelés az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítéséhez szükséges;
- d) az adatkezelés az érintett vagy egy másik természetes személy létfontosságú érdekeinek védelme miatt szükséges;
- e) az adatkezelés közérdekű vagy az adatkezelőre ruházott közhatalmi jogosítvány gyakorlásának keretében végzett feladat végrehajtásához szükséges;
- f) az adatkezelés az adatkezelő vagy egy harmadik fél jogos érdekeinek érvényesítéséhez szükséges, kivéve, ha ezen érdekekkel szemben elsőbbséget élveznek az érintett olyan érdekei vagy alapvető jogai és szabadságai, amelyek személyes adatok védelmét teszik szükségessé, különösen, ha az érintett gyermek.

Az első albekezdés f) pontja nem alkalmazható a közhatalmi szervek által feladataik ellátása során végzett adatkezelésre.”

⁷ Az adatszolgáltatással kapcsolatos rendelkezéseket a Turtv. II/A. fejezete (9/A. – 9/I. §) tartalmazza.

Azaz a Turtv.tv. 9/H. § (1) bekezdése határozza meg az adatkezelés célját: az érintett és mások jogainak, biztonságának és tulajdonának védelme, továbbá harmadik országbeli állampolgárok és a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek tartózkodására vonatkozó rendelkezések betartásának ellenőrzése.

A Turtv. 9/H. § (1) bekezdése az adatkezelés céljának meghatározásán túl biztosítja az adatkezelés jogalapját is, mivel az adatkezelés a törvény által az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítéséhez szükséges.

Az adatkezelést a Vhr. 14/C. § (1)-(2) bekezdése pontosítja, melyek értelmében a szálláshely-szolgáltató a Turtv. 9/H. § (1) bekezdése szerinti adatokat a szálláshelykezelő szoftver alkalmazásával elektronikus formában és titkosítottan, szálláshelyenként továbbítja a tárhely, azaz a VIZA rendszer részére. A szálláshely-szolgáltató a Turtv. 9/H. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti adatokat a szálláshelykezelő szoftverben az okmányolvasón keresztül rögzíti. Azokat az adatokat, amelyek rögzítése az okmányolvasón keresztül nem lehetséges, a szálláshely-szolgáltató manuális adatbevitel útján rögzíti a szálláshelykezelő szoftverben.

A szálláshely-szolgáltatónak a vendégek bejelentkezéskor a szálláshelykezelő szoftverben rögzítenie, valamint a tudomására jutást követő első év utolsó napjáig tárolnia is kell a vendégek jogszabályban meghatározott személyes adatait. Ezek a személyes adatok a szálláshelykezelő szoftverből titkosítottan kerülnek át a VIZA rendszerbe. A vendégek regisztrációjának célja, hogy ha a szálláshely-szolgáltató polgári jogi jogvitába keveredik a vendégével, valamint ha kártérítési igényét kívánja a vendégével szemben érvényesíteni, akkor a szálláshely-szolgáltatást igénybevevő vendég pontos adatai rendelkezésre álljanak. A jogszabályban megfogalmazott érdekből csak a szálláshely-szolgáltató számára előírt tárolási ideig van lehetőség a felhasználásra, ezt követően a személyes adat a VIZA rendszerből is törlésre kerül.

A vendégek személyazonosításra alkalmas okmányának szálláshely-szolgáltató általi beszkenelése és VIZA rendszerbe történő továbbítása tehát a GDPR 6. cikk (1) bekezdés c) pontja szerinti, a Turtv. által meghatározott jogi kötelezettség teljesítéséhez szükséges.

A hatályos jogszabály szerint amennyiben a vendég a személyazonosításra alkalmas okmányát, illetve útiokmányát nem mutatja be, a szálláshely-szolgáltató a szálláshely-szolgáltatást megtagadja. Amennyiben a vendég nem mutatja be az okmányait a szálláshely-szolgáltatónak, szálláshely-szolgáltatás megtagadása kötelező a szolgáltató részéről, a szálláshely-szolgáltatónak nincs mérlegelési jogköre.

Fentiekhez kapcsán röviden ki kell térni a Magyar Turisztikai Ügynökség (a továbbiakban: MTÜ) által üzemeltetett Nemzeti Turisztikai Adatszolgáltató Központba (a továbbiakban: NTAK) történő statisztikai adatszolgáltatásra is. Az NTAK-ba történő adatszolgáltatás szintén a szálláshelykezelő szoftveren keresztül valósul meg, a szoftverbe rögzített személyes adatokat nem tartalmazó statisztikai adatok automatikusan kerülnek át az NTAK-ba. Az NTAK-ban tehát csak összesített statisztikai adatok szerepelnek. Az MTÜ nem ismerheti meg a vendégek adatait (azokat a rendszer automatikusan kódolja), de a szálláshely-szolgáltató az adatokhoz szükség esetén hozzáférhet.

A szállásadó általi okmányolvasás kapcsán a Hatóság felhívja a figyelmet a NAIH-279-7/2022 számon 2022. március 11-én hozott határozatra:

<https://www.naih.hu/hatarozatok-vegzesek/file/556-okmanyolvasas-szallasadonal>

3. A GDPR (60) preambulumbekzdése értelmében az **átlátható és tisztességes adatkezelés** elve megköveteli, hogy az érintett tájékoztatást kapjon az adatkezelés tényéről és céljairól, továbbá minden olyan információról, amelyek a tisztességes és átlátható adatkezelés biztosításához szükségesek.

Mivel egy adatkezelés jogszerőségének elengedhetetlen feltétele az érintettek részére az őket érintő adatkezelések lényeges körülményeit bemutató, valamennyi adatkezelési célra kiterjedően összeállított, közérthető nyelvezetű és teljes körű tájékoztatás nyújtása, legalább a GDPR 13. vagy 14. cikke szerinti tartalommal⁸, **adatkezelési tájékoztatóval minden szálláshely-szolgáltatónak rendelkeznie kell. Az adatkezelési tájékoztatót az adott szálláshelyre és szálláshely-szolgáltatóra szabva szükséges elkészíteni, és abban minden, a szolgáltatáshoz kapcsolódó adatkezelésre (így pl. a szálláshelyen esetlegesen üzemeltetett kamerarendszerre, a VIZA rendszerbe történő adattovábbításra, vagy hírlevelekre, kedvezményprogramban, nyereményjátékban történő részvételre) kiterjedő tájékoztatást kell nyújtani.**

Mivel az érintettre vonatkozó személyes adatokat a szálláshely-szolgáltatók közvetlenül az érintettől gyűjtik, a személyes adatok megszerzésének időpontjában, a tisztességes és átlátható adatkezelés érdekében, a GDPR 13. cikk (1) és (2) bekezdésének megfelelő tartalmú tájékoztatást kell nyújtani az érintettek részére.

Az előzetes tájékoztatás körében az adatkezelőnek arra kell törekednie, hogy az érintett minél teljesebb és átfogóbb képet kapjon személyes adatai kezeléséről, mivel az érintettnek kizárólag így van lehetősége felmérni azt, hogy egy adott adatkezelés milyen hatással van a magánszférájára. A GDPR azt írja elő, hogy az adatkezelőknek minimálisan mely adatkezelési körülményekről kell tájékoztatniuk az érintetteket, ez azonban természetesen nem jelenti korlátját annak, hogy az adatkezelő ennél pontosabb tájékoztatást adjon.

Az adatkezelőt nem terheli tájékoztatási kötelezettség, ha az érintett az információk egy részével, vagy azok összességével már rendelkezik. A gyakorlatban igen nehéz azt eldönteni, hogy az érintett rendelkezik-e, és ha igen, akkor milyen mértékben a felsorolt információkkal, ezért **az adatkezelő akkor jár el helyesen, ha a GDPR-ban előírt, kötelezően nyújtandó információkon túl az adatkezeléssel kapcsolatos valamennyi releváns információt az érintettek rendelkezésére bocsát.** A megfelelő tájékoztatás mellett az érintettek számára **biztosítani kell az őket megillető, a GDPR III. fejezete szerinti érintetti jogok gyakorlását is.**

A tájékoztatóval kapcsolatos elvárásokat a GDPR (58), (60)-(62) preambulumbekzdései rögzítik, az érintettek jogairól és jogorvoslati lehetőségeiről pedig a GDPR 15-23., valamint 77. és 79-80. cikkei tartalmazznak információt, melyekről szintén tájékoztatást kell nyújtani.

A GDPR előírja⁹, hogy az adatkezelésre vonatkozó tájékoztatásnak átláthatónak kell lennie, melyet megfelelő módon elérhetővé kell tenni az érintettek számára. **Abban az esetben, ha a szálláshely-szolgáltatás nyújtója nem rendelkezik weboldallal – és így a tájékoztatás nem adható meg már a szállásfoglalás pillanatában az érintettnek –, úgy a szolgáltatáshoz kapcsolódó adatkezelési tájékoztatót fizikailag elérhetővé kell tenni a szálláshelyen. Amennyiben a szálláshely-szolgáltatás nyújtója rendelkezik weboldallal, a weboldalon megvalósuló**

---

⁸ A GDPR 13. cikke határozza meg a rendelkezésre bocsátandó információkra vonatkozó minimális követelményeket, ha a személyes adatokat az érintettől gyűjtik; a 14. cikk pedig abban az esetben, ha a személyes adatokat nem az érintettől gyűjtik.

⁹ lásd GDPR (39) preambulumbekzdése

adatkezelések (beleértve a weboldalon futó ún. sütiket is) kapcsán is kell adatkezelési tájékoztatót készítenie, melyet értelemszerűen elérhetővé kell tenni a weboldalon.

Az Európai Adatvédelmi Testület (a továbbiakban: Testület) jogelődje, az ún. 29-es Munkacsoport **az átláthatóságról szóló WP260 számú iránymutatásában** (a továbbiakban: WP260 számú iránymutatás)¹⁰ – melyet a Testület a GDPR alkalmazandóvá válását követően is fenntartott – kifejtette mindazon szempontokat, melyeket javasol, hogy az adatkezelők az előzetes tájékoztatás során figyelembe vegyenek. Eszerint az adatkezelőknek a GDPR-ban előírt tájékoztatást „tömör, átlátható, érthető és könnyen hozzáférhető” módon kell nyújtaniuk. „Ezt a tájékoztatást egyértelműen el kell különíteni az egyéb, nem adatvédelemmel kapcsolatos tájékoztatástól, például a szerződéses rendelkezésektől, vagy általános szerződési feltételektől.”¹¹

Az átlátható tájékoztatás követelményének abban a tekintetben is eleget kell tennie az adatkezelőnek, hogy **a személyes adatok kezelésének a célja és jogalapja a tájékoztatóban egyértelműen kerüljön meghatározásra**, tehát kerülni kell az elvont vagy kétértelmű kifejezések használatát. A WP260 számú iránymutatás az adatkezelők helytelen és bevált gyakorlataira is hoz példákat.¹²

Fentiek kapcsán a **Hatóság külön felhívja a figyelmet a szálláshelyen üzemeltetett kamerarendszerrel kapcsolatos, NAIH-5114-35/2022 számon 2022. december 21-én hozott határozatra:**

<https://naih.hu/hatarozatok-vegzesek/file/660-szallashelyen-kameras-megfigyelorendszer-uzemeltetese>

4. Az adatkezeléssel kapcsolatos (előzetes) tájékoztatás nem azonos az adatvédelmi szabállyal. A GDPR kifejezetten adatvédelmi szabályzat alkotási kötelezettséget nem ír elő az adatkezelők számára, a 24. cikk (2) bekezdés alapján az adatkezelőnek akkor kell belső adatvédelmi szabályokat alkalmaznia – a személyes adatok védelmének biztosítása céljából megvalósított technikai és szervezési intézkedések részeként – ha ez az adatkezelési tevékenység vonatkozásában arányos. Ennek a rendelkezésének az értelmezését a (78) preambulumbekkezdés segíti. Ez alapján azt kell tehát az adatkezelőnek mérlegelnie, hogy a kezelt adatok mennyisége és köre alapján „arányosnak” mutatkozik-e adatvédelmi szabályzat vagy más szabályrendszer (például utasítás, folyamatleírás, biztonsági szabályzat, titoktartási nyilatkozat) elkészítése.

A GDPR nem tartalmaz speciális előírásokat arra vonatkozóan, hogy a szabályzatnak milyen kötelező tartalmi elemei legyenek, az adatkezelő (adatfeldolgozó) felelőssége, hogy a szabályzat és az alapján kialakított adatkezelési gyakorlat a GDPR-ral összhangban legyen. Ebben tehát elsősorban nem a GDPR fogalom meghatározásait, alapelveit kell megismételni, hanem az adatkezelési célok mentén szabályozni az adatkezelési műveleteket, meghatározni a kapcsolódó feladatokat és felelősségeket, az adatkezelés legfontosabb jellemzőit.

Hangsúlyozandó, hogy a **Hatóság nem veheti át az adatkezelő adatkezelésért fennálló felelősségét, következésképpen az adatkezeléssel kapcsolatos dokumentumokat a Hatóság nem véleményezi, nem engedélyezi, hanem az eljárásai során ellenőrzi.** A GDPR 24. cikk (1)

¹⁰ A WP260 számú iránymutatás magyar nyelvű változata megtalálható a Hatóság honlapján, a <https://www.naih.hu/edpb-iranymutatasai> hivatkozás alatt, illetve közvetlenül elérhető a https://www.naih.hu/files/wp260rev01_hu.pdf URL-en

¹¹ WP260 számú iránymutatás 8. pontja

¹² WP260 számú iránymutatás 12. pontja

bekezdése alapján az adatkezelő kötelezettsége, hogy az adatkezelés körülményeinek, illetve kockázatának figyelembevételével megfelelő intézkedéseket hajtson végre annak érdekében, hogy az adatkezelés megfeleljen a GDPR előírásainak, és ezt bizonyítani is tudja.

5. A beadványok kapcsán röviden ki kell térni az **adattvédelmi hatásvizsgálat** elkészítése és az **adattvédelmi tisztviselő** kijelölése szükségességének kérdésére is:

- A GDPR 35. cikke értelmében az adatkezelést megelőzően hatásvizsgálatot kell lefolytatnia az adatkezelőnek, amennyiben adatkezelése valószínűsíthetően magas kockázattal jár a természetes személyek jogaira és szabadságaira nézve. A Hatóság közzétette az adatkezelések azon jegyzékét, amely esetekben a hatásvizsgálat elvégzése kötelező. **Tekintettel arra, hogy a szálláshely-szolgáltatáshoz kapcsolódó adatkezelések jellemzően nem járnak magas kockázattal az érintettek jogaira és szabadságaira nézve, a szálláshely-szolgáltatóknak jellemzően nem is szükséges adattvédelmi hatásvizsgálatot készíteniük.**¹³
- A GDPR 37. cikk (1) bekezdése meghatározza, hogy mely esetekben kötelező adattvédelmi tisztviselőt kijelölnie az adatkezelőnek (és az adatfeldolgozónak). **Szálláshely-szolgáltatást nyújtó magánszemélynek nem szükséges adattvédelmi tisztviselőt kijelölnie.**

6. A Hatóság közleménye sem jogszabálynak, sem egyéb jogi eszköznek nem tekinthető, az normatív jelleggel, jogi erővel, illetve kötelező tartalommal nem rendelkezik. A Hatóság a tárgyban érkezett beadványokban rendelkezésre bocsátott információk alapján kialakított jogértelmezése más hatóságot, a bíróságot és az adatkezelőt nem köti, annak csak iránymutató jellege van. **A közlemény kiadása tehát nem mentesíti az adatkezelőket saját jogi álláspontjuk kialakításának szükségessége, illetve az adatkezelésért fennálló felelősség alól.**

Budapest, 2023. május 31.

Dr. habil. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár

---

¹³ A hatásvizsgálattal kapcsolatos részletes tájékoztató, illetve a hatásvizsgálati lista megtalálható a Hatóság weboldalán: <https://www.naih.hu/hatasvizsgalat>